

BH2016. 154.

Tudomásszerzésnek az minősül, amikor a fegyelmi jogkör gyakorlója a kötelezettségszegés tényéről, súlyáról, az érintett személyről és annak vétkességéről is tudomást szerez. Nem eshet a munkáltató terhére, ha szükségesnek ítéli a hozzá érkezett bejelentésben foglaltak kivizsgálását [1996. évi XLIII. törvény 119. § (1) bekezdés, 11/2006. (III. 14.) BM rendelet 11. §].

[1] A közigazgatási és munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes a rendőrség hivatásos állományú tagjaként az alperesi rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Igazgatásrendészeti Osztályán főelőadó beosztást töltött be. 2013. évben esetenként, megbízás alapján, külön díjazás ellenében fegyverismereti vizsgán vizsgáztatóként tevékenykedett.

[2] 2013. november 13-án tartott fegyverismereti vizsgán - ahol a felperes vizsgáztatóként volt jelen - a vizsgázók egyike az előzetes figyelemfelhívás ellenére a vizsgakérdésekre adott válaszokat nem a vizsgalapokon, hanem a kérdéseket tartalmazó úgynevezett tesztlapokon jelölte meg. A felperes a vizsgalapok javítása során ezt észlelve az érintett személyt a terembe behívta és vele emelt hangon, indulatosan - beszéd közben az asztalra is csapva - közölte, hogy hibát követett el. Magatartása a vizsgázóban riadalmat, a vizsgabizottság egyik tagjában megütközést keltett. A vizsgázó még ezen napon az alperes rendőr-főkapitányánál panaszt tett a felperes magatartása miatt, kérte az ügy kivizsgálását.

[3] A felperes előjárója felhívására jelentést tett az ügyről, majd a panaszt kivizsgálva a megyei rendőr-főkapitány 2013. december 13-án állapította meg, hogy a panasz alapos, amelyről a panaszost is tájékoztatta. Ezt követően a vizsgálat során ismertté vált tények alapján hivatali visszaélés büntette miatt feljelentést tett, a Nyomozó Főügyészség azonban a 2014. február 11-én kelt határozatával a felperessel szemben folytatott eljárást bűncselekmény hiányában megszüntette.

[4] Az alperesi rendőr-főkapitány 2014. február 26-án kelt és március 4-én kézbesített határozatával fegyelmi eljárást rendelt el a felperessel szemben a 2013. november 13-i fegyverismereti vizsga során tanúsított magatartása miatt. Az alperes az eljárás lefolytatását követően a 2014. április 11-én kelt határozatával a rendőri magatartási szabályok megszegése, fegyelemsértés elkövetése miatt a felperest egy fizetési fokozattal 1 évre való visszavetés fenytéssel sújtotta.

[5] A panasz elutasítását követően előterjesztett keresetében a felperes a fenytő határozat hatályon kívül helyezését kérte.

[6] A közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletével az alperes fenytés kiszabásáról rendelkező határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest perköltség megfizetésére kötelezte.

[7] Ítéletének indokolásában a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 119. § (1) bekezdése, valamint 122. § (1) és (2) bekezdése alapján a lefolytatott bizonyítási eljárást értékelve arra a következtetésre jutott, hogy a fegyelmi jogkört gya-korló megyei rendőrfőkapitány már 2013. november 13-án a vizsgázó panaszából teljes körűen tudomást szerzett az elkövetett fegyelemsértésről és az elkövető személyéről, a panasz kivizsgálása érdekében eljárást is indított. Ebből következően a

tudomásszerzéstől számított 3 hónap 2014. február 13. napjáig eltelt.

[8] Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a fegyelmi jogkör gyakorlója a felperes cselekménye miatt büntetőeljárást is kezdeményezett, azonban a Hszt. 122. § (3) bekezdése az elévülési idő számítása szempontjából azért nem alkalmazható, mert a büntetőeljárás bűncselekmény hiányában megszüntetésre került. A belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai fegyelmi szabály-zatáról szóló 11/2006. (III. 14.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) 2. § (2) bekezdésében, valamint a Hszt. 122. §-ában foglaltakat együttesen értelmezve arra a megállapításra jutott, hogy az eljárás megindítására nyitva álló határidő akkor kezdődik, amikor a fegyelmi jogkört gyakorló a cselekmény elkövetéséről és az elkövető személyéről tudomást szerez, amely a perbeli esetben egyidejűleg jutott a megyei rendőr-főkapitány tudomására.

[9] Az alperes fellebbezése alapján eljáró törvényszék ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Ítéletének indokolásában egyetértve az elsőfokú bíróságnak a Hszt. 122. § (2) bekezdése, valamint a BM rendelet 2. § (2) bekezdésében foglaltakra vonatkozó értelmezésével azt állapította meg, hogy 2013. november 13-án a panaszos bejelentése alapján rendelkezésre álló adatok szükségesek és elégségesek is voltak a fegyelmi eljárás megindításához, amelynek célja éppen annak megállapítása volt, hogy a felperes a terhére rótt magatartást tanúsította-e. Az elsőfokú bírósággal egyezően arra a következtetésre jutott, hogy a BM rendelet 2. § (2) bekezdésében szabályozott 3 hónapos határidő azért áll rendelkezésére a fegyelmi jogkört gyakorló elöljárónak, hogy a fegyelemsértés gyanújának alaposágáról meggyőződjen. Mindezekből következően az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes elmulasztotta a fegyelmi eljárás határidőben történő elrendelését.

[10] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedő hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az első fokon eljáró közigazgatási és munkaügyi bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára történő utasítását kérte.

[11] Az alperes érvelése szerint az eljáró bíróságok a jogértelmezésük során nem vették figyelembe a 11/2006. (III. 14.) BM rendelet 11. § (1) és (3) bekezdésében foglaltakat, amely szerint fegyelmi eljárás elrendelésének akkor van helye, ha a rendelkezésre álló adatok alapján alapos okkal lehet következtetni arra, hogy a hivatásos állományú kötelezettségszegésnek minősülő cselekményt követett el és arra is, hogy az elkövetésben őt vétkesség terhelte. Amennyiben a kötelezettségszegésre utaló adatok a fegyelemsértés megalapozott gyanújának megállapításához nem elegendők, a fegyelmi jogkört gyakorló elöljárónak parancsnoki vagy más módon tisztázni kell a körülményeket. A panaszos a levelében ugyan az eljárás alapját képező cselekményt és az elkövető személyét valószínűsítette, ez azonban önmagában nem volt elegendő a megalapozott gyanúhoz, annak valóságát tisztázni kellett. Álláspontja szerint a fegyelmi jogkör gyakorlója legkorábban 2013. december 13-án szerzett tudomást a BM rendelet 2. § (2) bekezdése szerint arról, hogy az adott cselekmény a fegyelemsértés megállapítására alkalmas és azzal megalapozottan gyanúsítható a felperes. Amikor pedig mindkét feltétel a fegyelmi jogkör gyakorlója előtt egyértelművé vált, intézkedett az eljárás elrendeléséről.

[12] **A felülvizsgálati kérelem a következők szerint megalapozott.**

[13] A Hszt. 119. § (1) bekezdése szerint fegyelemsértést követ el és fegyelmi eljárás keretében felelősségre kell vonni a hivatásos állomány tagját, ha a szolgálati tevékenysége során a szolgálati viszonyával kapcsolatos kötelezettségét vétkesen megszegi. E jogszabályi rendelkezés, valamint a fegyelmi szabályzatról rendelkező BM rendelet 11. § (1) és (3), valamint (4) bekezdésének helyes értelmezése alapján fegyelmi eljárás elrendelésének akkor van helye, ha rendelkezésre álló adatok alapján alapos okkal lehet következtetni arra, hogy a hivatásos

állományú kötelezettségszegésnek minősülő cselekményt követett el és annak elkövetésében vétkesség is terheli.

[14] Az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló adatok alapján megalapozatlanul állapították meg, hogy a sérelmezett magatartás és az elkövető személyének bejelentése napján a fegyelmi eljárás elrendelésére nyitva álló 3 hónapos határidő elkezdődött. A fegyelmi jogkör gyakorlója a panaszos egyoldalú bejelentéséből a szolgálati viszonyból eredő kötelezettségszegés elkövetésének körülményeire és az elkövető vétkességére nézve nem szerzett teljes körűen tudomást. **Önmagában a gyanú, még ha alapos is, nem tekinthető tudomásszerzésnek. Tudomásszerzésnek az minősül, amikor a fegyelmi jogkör gyakorlója a kötelezettségszegés tényéről, súlyáról, az érintett személyről és annak vétkességéről is tudomást szerez. Nem eshet ezért az alperes terhére, hogy szükségesnek találta a bejelentésben foglaltak kivizsgálását. E vizsgálat részét képezte a felperes 2013. november 20-án tett jelentése, a panaszos ugyanezen a napon történt meghallgatása a jegyzőkönyvvezető november 26-i és a vizsgabizottsági tag december 3-i meghallgatása, amelyek eredményét a fegyelmi jogkör gyakorlója a 2013. december 5-i határozatában rögzítette. E határozat tartalmazza a fegyelmi eljárás megindításához szükséges feltételek összefoglalását, amely ekként a tudomásszerzés időpontjának minősül.** Az előbbiekből következően a 2014. február 26-án elrendelt fegyelmi eljárás a jogszabályban foglalt 3 hónapos határidőn belül történt, ezért az eljáró bíróságok téves következtetést vontak le arra, hogy a felperessel szemben fegyelmi eljárás ekkor már nem volt indítható.

[15] Minthogy az eljáró bíróságok téves jogi álláspontjuk miatt nem vizsgálták érdemben a fegyelmi határozatban foglaltakat, az eljárás megismétlése szükséges.

[16] A fentiekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az ügyben eljáró közigazgatási és munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. (*Kúria Mfv. II. 10.437/2015.*)